

A tankötelezettség mulasztásával és a családi pótlék természetben történő nyújtásával összefüggő eljárások

I. Törvényi rendelkezések

Az Országgyűlés 2010. június 28-i ülésnapján elfogadott **2010. évi LXVI. törvény a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvénynek, valamint a gyermekek védelméről szóló és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek a tankötelezettség teljesítésével összefüggő módosításáról** azt a jogalkotói szándékot fogalmazza meg, hogy az iskolakerülés, az indokolatlan hiányzás túrhetetlen magatartást jelent és a családi pótlék tekintetében is következményeket von maga után.

A **2010. augusztus 30-án hatályba lépő**, tehát a 2010/2011. tanév szeptember 1-jével kezdődő szorgalmi időszakában már alkalmazható **jogszabály szerint, ha a tanköteles tanuló a kötelező tanórai foglalkozásokról igazolatlanul több mint ötven órát mulaszt, a jegyző elrendeli a gyermek védelembe vételét, továbbá a teljes iskoláztatási támogatás (tanköteles tanuló után járó családi pótlék) felfüggesztését.** Az intézkedés feltétele, hogy a gyermek lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője, gyámhatóságként eljárva a közoktatási intézmény igazgatójának jelzése alapján a tanköteles tanuló tizedik igazolatlan hiányzását követően végzéssel felhívja a támogatásra (családi pótlékra) jogosult gondviselőt a várható jogkövetkezményekre.

Továbbra is hatályos az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 141. § (1) bekezdésének c) pontja, melynek értelmében **az a szülő** vagy törvényes képviselő, **akinek** a szülői felügyelete vagy gyámsága alatt álló **gyermeke** ugyanabban az óvodai nevelési évben az iskolai életmódra felkészítő foglalkozásokról, illetőleg ugyanabban a tanévben az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokról igazolatlanul a jogszabályban meghatározott mértékünél (vagyis **tíz igazolatlan óránál) többet mulaszt, szabálysértési tényállást** valósít meg, és **ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.**

A települési önkormányzat jegyzője egy határozatban dönt az iskoláztatási támogatás felfüggesztéséről, védelembe nem vett gyermek esetén a védelembe vétel elrendeléséről, az eseti gondnok kirendeléséről, és ezzel egyidejűleg az iskoláztatási támogatás összegének a települési önkormányzat részére a kincstárban megnyitott családtámogatási folyószámlára történő utalásáról.

Az elfogadott jogszabály rögzíti **a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának lehetőségét, ez legfeljebb hat hónapra, a döntést követő második hónap első napjával kezdődően rendelhető el.** A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása a feltételek fennállása esetén **ismételten elrendelhető.** A családi pótlék pénzbeli juttatásként való megvonásának illetve természetbeni ellátás formájában való juttatásának részletes eljárásrendjét a gyermekek védelméről szóló és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 68/A-68/C. §-ai szabályozzák.

Ennek értelmében **a** települési önkormányzat **jegyzője** a gyermek védelembe vételével egyidejűleg – ha a védelembe vétel még nem áll fenn – **akkor határozhat a családi pótlék természetbeni formában történő juttatásáról, ha:**

- a gyermek **veszélyeztetettsége** elsősorban **elhanyagolása miatt áll fenn**, és
- a **szülő** vagy más törvényes képviselő a **gyermek veszélyeztetettségét** az alapellátások önkéntes igénybevételével **megszüntetni nem tudja vagy nem akarja**, és
- alappal **feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek fejlődése a családi környezetben biztosítható.**

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a törvény két részre bontja a **családi pótlékot: a nevelési ellátásra** (melyre a gondviselő a nem tanköteles gyermekének tankötelessé válásának éve október 31-ig jogosult) és az **iskoláztatási támogatásra** (mely a tankötelezettség időtartamára vonatkozó családtámogatási ellátás). A törvénymódosítás értelmében a családi pótlék kifejezés is e két megfogalmazásban szerepel, s ennek megfelelően módosul az egyes jogszabályokban.

A fentiekből egyértelműen kiderül, hogy az igazolatlan mulasztásnak az eddigieknél jóval szigorúbb szankcionálása került bevezetésre. Az eddigi gyakorlat szerint az intézmény vezetője által megküldött feljelentést a szabálysértési hatóság bírálta el, és pénzbírságot, esetenként figyelmeztetést alkalmazott.

II. A kerületi eljárás rendje

A jövőben sokkal összetettebb feladat hárul mind az intézményekre, mind a jegyzőre.

1. A 11/1994. MKM rendelet 20. §.-a értelmében **az intézmény vezetője az első igazolatlan óra után** jelzi a szülőnek a problémát, valamint a mulasztás jogkövetkezményeit.
2. Ha az **értesítés eredménytelen** – nem veszi át a postai küldeményt, nem jelenik meg a fogadóórán, szülői értekezleten stb... - és az igazolatlan mulasztások továbbra sem szűnnek meg, az intézmény vezetője a gyermekjóléti szolgálat segítségét kéri a gondviselő megkereséséhez.
3. **Ha a mulasztás száma meghaladja a 10 órát** (tehát a 11. óránál) **a vezető értesíti** (1.sz. melléklet) az
  - Oktatási és Kulturális Főosztályt,
  - Polgármesteri Hivatal Szociális és Szolgáltató Főosztályának Gyermekvédelmi Osztályát,
  - Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központot.
4. A közoktatási törvényben meghatározott kötelezettségek megszegése miatt (218/1999. Korm.r. 141. §.) **minden 10. óra után szabálysértési eljárást kell indítani.** Ezt a jegyző átruházott hatáskörében az Oktatási és Kulturális Főosztály végzi.
5. Ezzel párhuzamosan a Gyermekvédelmi Osztály **végzésben felhívja a szülő figyelmét** a várható jogkövetkezményekre.
6. A Gyermekvédelmi Központ **családlátogatás** alkalmával igyekszik előmozdítani a gyermek tankötelezettségének teljesítését.
7. Amennyiben a hiányzás továbbra is fennáll, és **eléri az 50 órát** a Jegyző a Gyermekvédelmi Osztályon keresztül **elindítja a gyermek védelembe vételét**, valamint intézkedik az **iskoláztatási támogatás** folyósításának **felfüggesztéséről.**